

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет педагогічний
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціальна політика

Освітня програма Соціальна робота

Спеціальність Соціальна робота

Галузь знань Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Соціальна політика
Рівень вищої освіти	бакалавр
Викладач (-і)	к. пед. н., доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Петришин Роман Андрійович
Контактний телефон викладача	0342570005
E-mail викладача	roman.petryshyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	2. Цикл професійної підготовки.
Обсяг дисципліни	90
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	відповідно до графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
2. Анотація до курсу	
<p>У навчальному посібнику розкриваються теоретичні засади, визначаються функції, основні форми та напрями реалізації соціальної політики, соціального захисту та безпеки людини в Україні, висвітлюється передовий вітчизняний та світовий досвід у цій царині. Завдання методичних рекомендацій – надати широку методичну та практичну допомогу викладачам і студентам вищих навчальних закладів, – усім, хто цікавиться проблемами розвитку і впровадження соціальної політики.</p> <p>Глибоке усвідомлення соціальної політики України допоможе засвоєнню майбутніми фахівцями змісту, напрямів методики соціальної роботи, її методологічних, правових, етичних, економічних, організаційних засад, взаємозв'язку з іншими людинознавчими науками й актуальними запитамі суспільної практики.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
сформувати знання про генезис соціальної політики в Україні, зарубіжних країнах та поширення ідей, теорій і систем соціальної політики, вміння розглядати їх в історичному аспекті суспільно-політичних, економічних процесів та на всіх етапах розвитку людського суспільства.	
4. Компетентності	
<p>Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного). Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.</p>	
5. Результати навчання	

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: закономірності, форми, методи та засоби соціальної політики, пов'язані із зміною соціально-економічних чинників життєдіяльності людських цивілізацій;
 філософські, історичні, педагогічні аспекти соціальної справедливості українського та інших народів світу;
 історичні аспекти становлення, особливості та закономірності розвитку різноманітних систем соціальної політики в Україні та інших країнах світу;
 витоки, зародження сучасної системи соціального захисту та соціальної політики України;
 соціально-політичні, організаційно-правові, економічні культурно-ціннісні, демографічні медико-соціальні та регіональні особливості щодо передумов становлення соціальної політики в Україні.

вміти: розглядати соціальну політику як засіб вирішення різноманітних соціальних проблем в житті суспільства;
 аналізувати джерела соціально-економічної інформації для придбання навичок прогнозування, планування і регулювання розвитку соціальної інфраструктури;
 узагальнювати статистичні показники соціально-економічного розвитку;
 визначити зміст соціальної політики та її стратегічні цілі;
 володіти науково-методичними підходами для аналізу стану соціальної політики країни;
 визначити можливості та подальші перспективи розвитку соціальної політики країни;
 аналізувати соціальні процеси в умовах трансформації в Україні;
 аналізувати різні соціальні системи;
 оперувати правовою та нормативною базою з питань становлення та функціонування вітчизняної соціальної політики.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	24
семінарські заняття / практичні / лабораторні	36
самостійна робота	120

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	Соціальна робота	1	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Соціальна політика як функція державного управління та її складові.	Лекція, Семінарське заняття	5, 6, 9	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 2. Передумови формування соціальної політики.	Лекція, Семінарське заняття	5, 6, 9	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень

			та практичного опрацювання (2-4 години)		
Тема 3. Нормативно-правове забезпечення соціальної політики.	Семінарське заняття	5, 6, 9	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 4. Класифікація моделей соціального захисту.	Лекція, Семінарське заняття	5, 6, 9	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 5. Фінансування, інструменти та чинники соціальної політики.	Лекція, Семінарське заняття	5, 9, 10	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 6. Еволюція поглядів на роль держави в забезпеченні добробуту громадян.	Лекція, Семінарське заняття	3,4,5	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 7. Сучасні тенденції розвитку соціальної політики в Україні та світі.	Лекція, Семінарське заняття	8, 9, 10	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 8. Молодіжна політика як складова соціальної політики сучасної держави.	Лекція, Семінарське заняття	2, 3, 8	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень

			(2-4 години)		
Тема 9. Система соціального захисту в Україні.	Лекція, Семінарське заняття	5, 6, 9	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 10. Соціальне страхування в Україні.	Лекція, Семінарське заняття	5, 6, 9	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 11. Соціальна допомога в Україні.	Лекція, Семінарське заняття	6, 7, 8, 10	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 12. Соціальний захист вразливих категорій населення.	Лекція, Семінарське заняття	5, 6, 9	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 13. Соціальна політика в сфері зайнятості.	Семінарське заняття	8, 9, 10	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 14. Соціальна політика в сфері охорони здоров'я.	Семінарське заняття	2, 6, 7	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 15. Демографічна	Семінарське	5, 6, 9	Опрацювання	Максимальна	один тиждень

ситуація і державна допомога сім'ям з дітьми.	заняття		лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	оцінка – 5 балів	
Тема 16. Регіональний рівень соціальної політики держави.	Семінарське заняття	4, 5, 6	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 17. Соціальна політика в галузі захисту прав і інтересів жінок, соціально-демографічних груп та соціально-етнічних спільностей.	Семінарське заняття	2, 4, 9	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень
Тема 18. Глобальні проблеми сучасної цивілізації і пошуки ефективної соціальної політики у світі.	Лекція, Семінарське заняття	1, 9, 10	Опрацювання лекційного матеріалу та завдань для самостійного та практичного опрацювання (2-4 години)	Максимальна оцінка – 5 балів	один тиждень

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами практичних та семінарських занять – 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін. та письмовий контроль: контрольна робота в письмовій формі, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді та ін.); підсумковий контроль, (екзамен в письмовій або тестовій формі) – 50
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань і завдань ККР.
Семінарські заняття	Оцінюються за п'ятибальною системою (Передбачає виконання тестових завдань, практичних творчих завдань, усних і письмових відповідей).
Умови допуску до підсумкового контролю	Якщо студент протягом семестру за підсумками контролів набрав (отримав) менше 25 балів, він до екзамену не допускається

8. Політика курсу

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є

вивчення навчального матеріалу за кожною темою. Для успішного засвоєння програмного матеріалу здобувач зобов'язаний: самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття, брати активну участь у навчальному процесі, своєчасно й акуратно виконувати завдання для самостійної роботи, брати участь у контрольних заходах (поточний контроль, модульний контроль, контроль самостійної роботи; підсумковий контроль).

Неприпустимі плагіат та списування.

9. Рекомендована література

1. Ганслі Т. Соціальна політика та соціальне забезпечення за ринкової економіки. К.: Основи, 1996. 237 с.
2. Костецький В. Розвиток соціальної сфери в Україні. *Соціальна політика та соціальна робота*. 1996. № 1. С. 56-58.
3. Лукашевич М. П., Мигович І. І., Пінчук І. М. Соціальна робота в Україні: теоретико-методичні засади. К., УДЦССМ-МАУП, 2001.
4. Мигович І. І. Проблеми формування соціальної політики України. Ужгород, 1997.
5. Іванова О. Соціальна політика: теоретичні аспекти: Курс лекцій. К., 2003. 107 с.
6. Скуратівський В., Палій О., Лібанова Е. Соціальна політика. К.: Вид-во УАДУ, 1997. 360 с.
7. Скуратівський В., Палій О. Основи соціальної політики: навч. посібник. К: МАУП, 2002. 200 с.
8. Семигіна Т. В. Словник із соціальної політики. К.: Вид. дім “Києво-Могилянська Академія”, 2005. 253 с.
9. Шевчук П. І. Соціальна політика як складова політичної культури. Основи політичної науки: Курс лекцій / За ред. Б. Кухти. Ч. 3. Львів: Кальварія, 1998. С. 455-474.
10. Шевчук П. І. Соціальна політика та соціальна безпека людини: Навчальний посібник. Львів: Вид-во ЛРІДУ УАДУ, 2003. 178 с.

Викладач Петришин Р. А.